

TALOUSARVIOALOITE 522/2003 vp

Määrärahan osoittaminen Keuruun Haapamäen yhteiskoulun lukion audiovisuaalisen viestinnän, mediakasvatuksen ja elokuvaopetuksen käynnistämiseen ja aikuislukio/etälukio-toiminnan aloittamiseen

Eduskunnalle

Keuruun kaupungin Haapamäen taajamassa toimii Haapamäen yhteiskoulun yläaste ja lukio. Koulu saavuttaa tällä vuosikymmenellä sadan vuoden iän ja on eräs vanhimpia maaseudun oppikouluja. Koulun alkuaikoina rautateiden risteysasemapaikkakunnalle sijoitettu yhteiskoulu palveli Keuruun ohella myös Vilppulan, Ruoveden, Multian, Ähtärin, Virtain ja muidenkin kuntien oppikoulunkäyntitarvetta. Sittemmin näihin kuntiin ovat tulleet vastaavat koulumuodot. Keuruun keskustaaajamassa alkoi lukiokoulutus vuonna 1963, ja täten Keuruun kaupungissa on kaksi lukiota, toinen perinteisesti Haapamäellä ja toinen, nykyään oppilasmäärältään suurempi Keuruun keskustaaajamassa. Viimeksi mainittu palvelee myös Multian kunnan lukiokoulutustarvetta. Tällä hetkellä Haapamäen yhteiskoulun lukio palvelee Keuruun kaupungin läntisten osien, ennen muuta Haapamäen, Pihlajaveden ja Valkealahden kylien, aluetta ja naapurikunnan Vilppulan Kolhon ja Pohjaslahden alueita. Vilppulan kunnassa ei ole lukiota, koska tämän koulutustarpeen on todettu toteutuvan sekä Haapamäen lukion että Mäntän lukion avulla. Haapamäen lukio on perinteinen koulu, jossa saavutetaan edelleen hyviä opillisia tuloksia, mm. keväällä 2001 kaikki ylioppilaskirjoituksiin osallistuneet tulivat hyväksytyiksi.

Haapamäen lukiolla ja yläasteella on runsaasti koulutiloja 1960-luvulla valmistuneessa koulurakennuksessa, joka on suunniteltu noin 500 oppilaalle. Tällä hetkellä oppilaita on noin 200, joista vajaa kolmannes on lukion oppilaita. Vaikean kuntatalouden vuoksi on Keuruulla jouduttu tarkastelemaan myös kouluverkostoa, ja vaarana on Haapamäen lukion sulauttaminen Keuruun lukioon, ellei koululle löydetä sellaisia tehtäviä, jotka toisivat koululle lisää oppilaita. Tämän vuoksi on allekirjoittanut tehnyt Keuruun kaupunginvaltuuston kokouksessa heinäkuussa 2001 aloitteen Haapamäen lukion muuttamiseksi elokuvalukioksi. Tämä aloite on saanut runsaasti kiinnostusta osakseen elokuvaväeltä. Mm. koulun entinen oppilas, elokuvaohjaaja Matti Kassila on käynnistänyt toimia asian kehittämiseksi. Koulun osalta tarvitaan välineistöä, opettajia ja tarvikkeita. Keuruun kaupunki tiukan kuntatalouden aikana edellyttää valtion rahoitusta erikoislukiotoimintaan, jotta elokuvalukiohanketta voidaan edistää ja toiminta aloittaa. Ilman valtion erityisiä toimia ei ole mahdollisuuksia synnyttää Haapamäen yhteiskoulun lukioon audiovisuaalisen viestinnän, mediakasvatuksen ja elokuvan opetusta. Keuruun kaupungin taloudelliset voimavarat eivät riitä tähän. Kuitenkin tällä hetkellä Haapamäen yhteiskoulun lukiossa on jo suunnitelmat täysimittaisen lukion elokuvaope-

tuksen järjestämiseksi, ja opetus on jo aloitettu mm. kesäkurssitoiminnalla. Samoin on suunnitelmallisesti toteutettu verkostoituminen Vantaan Tikkurilan lukion ja Sodankylän yläasteen ja lukion elokuvaopetuksen kanssa. Edelleen Haapamäelle suunniteltu elokuvaopetus on verkostoitunut lukuisien alueellisten ja ylimaakunnallisten yhteistyötahojen ja muiden oppilaitosten kanssa.

Haapamäellä on myös elokuvien teon perinnettä, ja vanha risteusaseman rautatiekulttuurin miljöö luonnonkauniilla maaseudulla tarjoaa hyvät ja tunnustetut puitteet elokuvaopetukselle. Keuruun kaupungin omistamassa Haapamäen Höyryveturipuistossa on tallella Suomen uljaita höyryvetureita yli 40 kappaletta. Haapamäen sijainti keskellä Suomea hyvien juna-, linja-auto- ja tieyhteyksien varrella on mahdollisuus, joka tulisi hyödyntää juuri aloitteen mukaisissa elokuvaopetuksen järjestelyissä Haapamäen lukiossa. Elokuvalukio on valmis ottamaan vastaan muilta paikkakunnilta tulevia oppilaita jo vuoden 2003 syyslukukaudelle. Keuruun kaupungin ja seurakunnan yhteisesti omistamissa rivitaloissa on opiskelijoille sopivia huoneistoja tarjolla. Asuntojen valvonta voidaan järjestää paikallisin voimin. Mikäli näihin kustannuksiin voitaisiin osoittaa valtion rahoitusta, se edesauttaisi hankkeen toteutusta.

Perusteena valtion panostuksille Haapamäen yhteiskoulun toimintojen turvaamiseksi ja kehittämiseksi aloitteessa kuvatulla tavalla voidaan esittää se tosiasia, että valtion toimien seurauksena on Haapamäen yhdyskunta eri vuosikymmenien aikana menettänyt yli 700 työpaikkaa VR:n eri toimintojen saneerauksien seurauksena. Tämä on ollut hyvin kohtalokasta noin 3 000 asukkaan yhdyskunnalle. Valtio ei ole toistaiseksi tehnyt mitään Haapamäen yhdyskunnan elinvoimaisuuden parantamiseksi, joten nyt olisi aika ja erinomainen mahdollisuus tähän osoittamalla keinot ja rahoitus Haapamäen yhteiskoulun lukion elokuvaopetuksen järjestämiseksi. Tähän Haapamäki tarjoaa myös sijainniltaan ylimaakunnalliset ja valtakunnallisetkin mahdollisuudet. Haapamäen yhteiskoulun perinteet yksityisoppikouluna, valtion yhteislyseona ja nyt Keuruun kaupungin

omistamana tarjoavat erinomaiset mahdollisuudet tulevaisuuteen, jos valtion toimesta halutaan luoda tarvittavat edellytykset.

Keuruun kaupungin Haapamäen yhteiskoulun lukiossa on erinomaiset työtilat ja pätevä opettajakunta. Koulu sijaitsee kolmen maakunnan solmukohtadassa läntisessä Keski-Suomessa ja on nyt normaalitoiminnossaan yhteyksissä Pirkanmaalle, koska osa lukion oppilaista perinteisesti tulee Vilppulan kunnasta. Pirkanmaata edustavat kuntanaapureina myös Mänttä ja Virrat sekä kohtuullisella etäisyydellä aikuisopiskelua ajatellen myös Ruovesi ja Kuru. Kuntanaapurina pohjoisessa Etelä-Pohjanmaalta on Ähtäri ja aikuisopiskelun etäisyydellä kohtuudella saavutettavissa ovat myös Alavus, Töysä, Lehtimäki ja Soini. Keski-Suomesta aikuislukio-opiskelu palvelisi omaa kuntaa Keuruun kaupunkia ja Multiaa.

Kyseisellä maakuntien solmualueella Haapamäen yhteiskoulun lukio voisi tarjota erinomaisen hyvät aikuislukion käyntimahdollisuudet sekä myös mahdollisuudet etälukiotoimintaan. Tällä hetkellä näistä on puutetta. Haapamäki soveltuisi sijainniltaan aikuis- ja etälukiotoimintaan erityisen hyvin kolmen maakunnan solmukohtadassa, ja maantieyhteydet sekä rautatieyhteydet ovat hyvät. Vajaan tunnin automatkalla myös suhteellisen laajat alueet kolmesta maakunnasta saavutettaisiin kätevästi.

Potentiaalisia aikuisia lukion oppimäärän suorittamiseen varmasti löytyisi, jos mahdollisuus olisi olemassa ja tästä riittävästi tiedotettaisiin. Keuruun varuskunta ja sen henkilökunta puolisoinen sekä Ison Kirjan oppilaitos Keuruulla antaisivat monia mahdollisuuksia.

Todettakoon tässä yhteydessä myös se, että Haapamäen yhteiskoulussa on pitkään ollut pätevien opettajien ohjauksessa erikoistunutta ympäristökasvatusta, jota tultaisiin edelleen jatkaamaan, jos koulun olemassaolo voidaan turvata. Kyseisen aineen opettajina ovat olleet ja edelleen ovat Pentti ja Risto Sulkava. Ympäristöopetuksestaan koulu on tullut laajalti tunnetuksi, ja olisi suuri vahinko, jos tämä menetettäisiin. Keuruun kaupungin mahdollisuudet ylläpitää Haapamäen yhteiskoulun lukiota ilman valtion erityis-

rahoitusta puuttuvat, koska koulu saa valtionosuutta vain perustunnusluvun mukaan yksikköhinnan määrittelyssä. Tämän asian korjaamiseksi olen jo tehnyt talousarvioaloitteen vuoden 2004 valtion talousarvioon liittyen.

Koulun rehtorin arvion mukaan lukion audiovisuaalisen viestinnän, mediakasvatuksen ja elokuvaopetuksen järjestämiseen sekä edelleen sen rinnalla aikuislukio- ja etälukiotoiminnan aloittamiseen ja järjestämiseen vuoden 2004 aikana tarvittaisiin 120 000 euron valtionosuus sekä tiedotuskampanjaan 10 000 euroa ja oppilasaruntojen järjestämiseen ja asuntovalvontaan 10 000 euron valtionosuus.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta lisää valtion vuoden 2004 talousarvioon momentin 29.40.30 perusteluihin maininnan, että määrärahaa saa käyttää Haapamäen yhteiskoulun lukion audiovisuaalisen viestinnän, mediakasvatuksen ja elokuvaopetuksen järjestämiseen sekä edelleen aikuislukio/etälukiotoiminnan aloittamiseen ja kaikkien näiden tiedotuskampanjan järjestämiseen ja oppilasaruntojen järjestämiseen ja asuntovalvontajärjestelyihin.

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 2003

Lauri Oinonen /kesk